

PUBLICACIÓ SETMANAL

No es tornen originals.

Número solt 15 Cts.

Redacció i Administració
CARRER D'AUGUST, 64Dels articles ne son res-
ponsables llurs autors.

Anuncis segons tarifa.

Lo que devem al Orieint

Al Orient ens el miravem abans com a unes terres llunyanes de les quals n'estavem enterament deslligats; però si usinteresseu una mica per les Arts del Orient descobrireu desseguida i amb estupefacció que si voleu fer un estudi seriós de les Arts a nostra terra cal començar l'estudi per l'Orient.

Després de l'invasió dels bàrbres l'Occident quedà eclipsat i convertit al no res quan a l'Orient hi brillaven dos fogars de civilització immensos: Bisanzi i la Persia sossànida la qual va influir poderosament en l'arquitectura romànica.

Tot el mestratje de l'art de construir voltes neix a la Persia antiga país faltat de fusta per a la construcció de teulades planes. L'arquitectura sossànida produeix les cúpules, els contre-forts exteriors, els arcs botarells, la volta de nervi proto-gòtica etz.

Es curios constatar que aquest programa de construir dels pobles iranís és inaugurat i desenrotllat d'una faisò maravellosa uns vuit o nou segles més tart per els arquitectes del Occident donant lloc a les meravelles arquitectòniques, pa espiritual dels occidentals en matèria constructiva. I si en l'ordre arquitectoni tan fondes arrels portem d'aquelles terres, no estem deslligats del tot d'ells en quant a ordre estètic i moral. Per bé que

molt diferents són les nostres idees, un estudi seriós del Extrem Orient i del pròxim Orient ens acosta uns als altres i com molt bé ha dit l'il·lustre crític Joan Sacs, l'Orient i l'Occident se complementen.

Si l'iniciativa llançada suara per el crític anomenat, de instituir a casa nostra una societat d'amics del art extrem oriental reix, els aimants dels estudis d'història del Art ademés de poguer extendrer nostres coneixements i treballar per a sa divulgació, podrem enorgullir-nos de que la nostra terra no quedi ressagada a les grans manifestacions de cultura.

Voldria amables llegidors, que us interessessiu per els estudis d'història del Art ja que les Arts van acompanyades tan íntimament amb les civilitzacions que avui ja no pot ésser estudiar l'història d'un país sense estudiar les seves manifestacions artístiques. Podriem dir que estudiar els fets històrics és el coneixement dels fets externs dels pobles; i estudiar llurs diverses manifestacions artístiques és conèixer llur intimitat, llur caràcter, els seus pensaments, els quals són sempre els gestors d'aquells fets externs.

I si aquests estudis d'història d'Art els fem del Extrem Orient ens ajudaran a conèixer-nos a nosaltres mateixos com a humans. — LL. M.

Ideari

PALAMOSINES

L'amic *Aramis* a l'abordar la qüestió ètica de la població, ens ha suggerit l'idea d'enfocar nostre objectiu vers el passeig de la vila i lo que fa referència a la part marítima, digna d'estudi per a que a l'avenir pugui donar fruit material en la part *egoista* i moral en lo sentimental i atractiu.

Enfocarem per avui solament el passeig, perquè molta feina hi ha per escatir-lo.

Per desgràcia, Palamós com altres poblacions similars, al sentir la seva poixansa, a l'aixamplar-se per donar cabuda a la immigració que reportava el floreixement de la seva indústria, no hi hagué homes prou previsors per a senyalar i guardar la part d'ornamentació que cal a tota població mitjanament important per a l'esplai comú; i és que desgraciadament (i fa mal el dir-ho) aquells homes pensaven més pel cos que per l'esperit, miraven més pel ventre que pel cervell; negoci, negoci i negoci.

Havem sentit alabar a tothom la part de bellesa de St. Feliu de Guixols referint-se a la part marítima; i amb l'experiència o exemple d'ella, els nostres veïns no dubtaren de edificar magatzems, fàbriques i cases mirant rera el mar, formant una dessimetria fastigosa.

Més ensà hi ha hagut qui fent bells propòsits ha pogut aconseguir gràcies a la bondat de la Naturalesa, un passeig que sortosament ha sigut mirat amb carinyo per Ajuntaments successius, però que no han tingut la virilitat d'exigir als propietaris colindants l'arranjament del problema, rectificanc els frontissos de les propietats en favor del passeig; no iniciar una campanya per a fer desaparèixer la Casa d'Obres Públiques, i mirar estoicament com la Companyia del Ferrocarril obtenia per mitjà de pressions oficials vint anys més d'estada en el cor de la vila com una espasa clavada en el pit d'un cos humà. Suposem que prou hi deu haver hagut insinuacions i protestes, però no hi ha hagut l'energia necessària. Voler és poder...

* * *

Pot embellir-se el passeig?

Si. A no trigar, vindrà un Ajuntament que per patriotisme haurà d'arranjar aquest problema. Com? Molt senzillament: demanant a l'Estat o a corporació oficial necessària el permís d'aixamplar el passeig. Llavors els propietaris testaruts, es veuran amb el dilema de, o bé embellir les seves finques de cara al mar, o es veuran privats del mateix, com els mals fills de veure la cara de Déu.

El miracle es farà amb el perill de que l'Ajuntament obri un nou carrer venent els terrenys o regalant-los per a la edificació de xalets, o edificis dignes d'una població estuència.

QUIM

Cròniques gironines

Llegint als grans mestres de la literatura del segle XV al XVIII fan sentir una íntima tristor al comparar la subtilíssima espiritualitat de la societat aquella amb la basta i totalment descuidada d'avui.

La música, el teatre i les bones lletres eren aliment predominant en les ànimes sensitives. Por excelència, se rendia culte a lo sublim, a alló que tingués un caràcter marcadament pur, gran, definitiu.

Avui tot és al revés. La música, el teatre i les lletres són una de les tantes mercaderies posades al mercat, per a que donguin gran rendiment com si és tractes de carbó, patates, teixits i altres gèneres no menys vulgars.

Quatre pobreses—que diria en Forgas—disfressats de vermell i amb el nóm de músics, potinejen uns instruments de forma antiestètica i sonoritat de bèstia antidiluviana i fent qualques ganyotes idiotesques obliguen a que el *distingit* públic que els escolta, balli i rigui.

En el teatre l'escena grotesca i atrevida és la més acceptada. El cinema, que podria ésser un meravellós mitjà de cultura popular, tal com el presenten avui és un espectacle repulsiu, malsà, que amb les seves horripilants pel·lícules endureixen el cor i mal-

meten els bons sentiments; i per final de sessió, unes *nenes* mal educades sensè vot ni veu, amb els seus couplets plens de perversa intenció, formen un digne apoteosi al tenebrós espectacle, el públic del qual, que com els taups estima la tenebre, i lo baladí per incultura, dóna senyal d'existència amb xàfecs d'aplaudiments, demanant *más caballos*, dic, més cuoplets pera sassiar la seva llatimosa follia.

En quant a literatura, la de tendències papitesques és la més llegida, la més preuada perquè en el fons hi ha una gran afinitat entre el que fa de literat i el que llegeix.

Ço exposat no vol pas dir que nosaltres siguem moralistes ni sentim ànsies de fer una campanya sistemàtica contra les *bones*, i modernes costums imposades per la societat d'avui, no. Deplorem solament nostre trist paper de clonw que representem copiant i repetint ja per sistema, dels pobles grans, ço més dolent, es a dir, tot allò creat i mantingut per la gent de gust detestable.

PORTHOS

POTI-POTI

No fa pas gaire temps que en aquesta mateixa secció parlavem de certa *poetesa* palamosina qual *divinal* inspiració pogué apreciar el lector, puix que inserírem (sens triar) uns quants versos que l'amabilíssima casualitat ens en va fer present.

Avui, es tracta d'una *prosista*, que no dubtem que amb el temps (sabut és de tot-hom que amb temps i palla maduren les nespres) o molt ens equivoquem o arribarà a ser cosa molt superior a... *Juana la loca*.

A continuació copiem un fragment d'una novel·la inèdita la qual va acabar fa pocs dies i que, segons sembla vol enviar a uns jocs florals que deuen celebrar-se a la *Conchinchina*. Per éll, podrà el lector deduir de la seva vàlua i originalitat. Ni la famosa *Moños* de Barcelona, ni l'escudella de ravequet, hi toquen pilota.

Dubteu? Doncs llegiu:

«Era el mes de mayo, los pajaros cantavan y los burros rebuznaban. Quanto más

contentos estabamos escuchando tanta musica (ni les excelentísimes obres d'en Beethoven) el sielo va oscureciéndose port momentos, tanto que todo de un golpe nos quedamus a las foscas.

Va haciendose de noche; los burros ya no cantan y los pajaros an acabado de rebuznar. ¿Que els hi ha pasado? No lo sabemos.

Nosotros també ens anemos anado a sopart, ja empiesan a caer unas gotas que la más grande és como el puño de una mano pequeña.

Todo és silencio No se hoye ni una mosca en lloc, porque a la cuenta senten agua.

Amb tanta soletat también nos adormimos.

Ja dormimos; no se siente ninguna alenada de viento en cap puesto Solo se siente la campana de la iglesia mas próxima que va tocandu a muertos.»

—Ai, la mare!

Aquell jove tant el·legant que no savem si es procedent del planeta Marte o de Venus i quin nom ignorem també, però que es conegut per *Mariposa*, hom diu que està bojament enamorat d'una joveneta rossa filla d'una gallinaire.

Recomanem a l'esmentat jove vagi amb cuidado, no fos cas que l'objecte del seu amor se li escapés de les mans com solen fer-ho aquells animalets alats que és diuen com el seu motiu...

Anunci: Un jove d'aquesta *Vila* necessita trobar una noia de la seva edat, que es conformi estimar-lo. Es igual que aquesta sigui de Palamós, de St. Joan o de la Torre Valentina...

Per informes dirigir-se a l'encarregat d'aquesta secció que avui dia ja tothom coneix.

Per constància a tota prova, una parella que cada vespre *flirteja* davant la fàbrica del Sr. Remigi Tauler.

No tingueu por per més que la tramontana bufi, que caigui l'aigua a samalades, que fassi un fret que peli, que nevi o pedregui, que faci lluna o fosca... élls allà s'estaran imperterrits, sota d'aquell baicó, flirtejant, flirtejant, flirtejant, eternament.

I nosaltres després d'admirar tanta constància, desitjem que segueixi durant, durant, que duri tant com qualsevol carrera de farmacèutic.

Corre el rumor entre la jovenalla de que el simpàtic J. Ayats està fletxat per una formosa Provençal.

El felicitem bo i desitjant que vegi complerts els seus desitjos.

A plassa, entre una venedora i una compradora de gallina:

—Vostè no te dret a insultarme...!

—I vostè encara menys. Què es pensa de mí, senyora potingtes...

—Doncs perquè no em dona el pès; i ara! Miri que si m'amoïna gaire en dono part.

—Bé, dona, no mogui escàndol, que si per males passés un agutzil...

—Ah, ja! No és la seva consciència ço que l'obliga a donar-me el compte, sinó la por a una penyora...

Feta aquesta reflexió, la bona senyora callà. I nosaltres pensem que aquesta senyora, tal volta inconscientment posà el dit a la llaga. Creiem, efectivament, que el nús de la qüestió està en la consciència de cada hù.

En Garrell ja no es fa la *toilette* en el ball. Ara està acafarat amb una xamosa nena de St. Joan que li té absorvides totes les facultats pensants. Tant és així que ni pensa en pentinar-se a casa seva.

Cuidado, amic Garrell, que si arriba a enterar-se de la cosa (ens referim a lo de l'acafament amb la dameta del vehi poble) cert individu que viu a Barcelona, corres el perill de que vingui i et faci amb *pebrot i tomaquet*.

Amohinada la mare d'un nen molt entra-

maliat, perquè cada dos per tres li destroçava unes sabates, oïrem que li deia l'altre dia:

—Mira, noi, si segueixes així t'hauré de *fet-te, ferrat-te*.

K-K-TUA

Consultori amorós

P. F.—Per lo que es veu el seu promès és d'aquells que creu veurer un rival en cada jove que a vostè la saluda pel carrer. Aquests desgraciats són dignes de playner, cregui-ho; i si vostè l'estima com diu procuri en ço que pugui no donar-li gaires motius de turment.

Ninon.—Vostè té molt mal caràcter, tantmateix. I si és cert allò de que *gènit i figura fins a la sepultura*, planyem de tot cor a l'home que es casi amb vostè.

Gracieta.—Ja sé com parará tot això: amb un pessic tremendo quan éll l'arreglegui descuidada.

Vagi alerta!

Rosa.—No. de cap manera. Ei! si ha de creure'ns a nosaltres.

Sa-ra-sa.—Vostè ho farà com tingui per convenient; però nosaltres no podriem.

Maria.—Es una mica difícil contestar a la seva consulta. En quant a conformar-se amb allò de que *lo que els ulls no veuen el cor no en dol*, podrà tenir tanta raó com vulgui, però a nosaltres fora prou una simple sospita per no poguer estar tranquils fins haver esbrinat tota la veritat. I si els resultats eren de mancamment al compromís contret, ja podia comptar amb un rompament absolut i per *in eternum*.

Pepita.—I que'n deu ser de punyassera vostè.

Fulana.—Seria curios veure ço que té vostè per cor. Estem segurs que és com un roc ferral.

No hi ha dret, senyoreta, no hi ha dret.

Flora.—Mal sistema és l'adoptat per vostè, senyoreta Flora, i ço pitjor és que sobre aquest, vostè no ens en demana prè, lo qual prova que en això no té cap dubte de que ho fa bé... I veu, a això

que no hi ha concedit vostè importància és lo que en té i no pas petita. Justament tot el mal que avui hi és tan cangrenat en el món, ve d'aquí.

Demés aquesta manca de sinceritat repugna.

FATA MORGANA

Secció de Palafrugell

FUTBOL.— No anem a veure els partits de futbol, emperò això no vol pas dir que siem enemics de l'esport. Mentres no es tregui d'aquell formós joc tot l'apassionament i idolatria, el considerarem contraposat amb el fi que va crear-lo. Perquè nosaltres voldriem veure'l ben pur, sense violències per part del públic ni dels jugadors, amb mires encaminades a l'enfortiment corporal de l'individu i a l'enlairament moral, inclús, dels futbolistes... Voldriem que al contendir dos equips no es sentíssin enemics uns dels altres, sinó agermanats per una causa noble que els impulsés a respectar-se mútuament i a considerar l'esport com una manifestació d'esbarjo pel cos i per l'esperit; mai com una lluita aferrissada que forçosament crea antagonismes i renyines entre els bàndols distints.

Mentre domini l'apassionament per a *guanyar*, apel·lant a medis reprobables (compra de jutges de camp, *martingales* dintre les Federacions de futbol, domini de la *força-bruta* en la celebració dels partits, etc.) no serà pas símbol de bellesa i cultura l'esport del futbol. Ara mateix, amb motiu de discutir-se els campionats, no sortiran pas vencedors els que posseeixin la tècnica d'aquest joc amb superioritat als altres: triomfaran els que tinguin més *influència* i els que sàpiguen repartir més *trompades*.

Nosaltres, francament, preveiem que dintre poc el futbol es convertirà en veritables *matches* de boxa en els quals hi pendran part públic i jugadors.

Com ja hem dit primer no ens considerem de cap manera enemics del futbol, però creiem que se li faria un gran bé espurgant-lo de tots els defectes que el desfiguren.

DE SUBSISTÈNCIES.— Escasseja algun article comestible, degut al trasbals que han portat les rescents taxes. Un amic observador que desseguida *s'apura*, ens ha fet la següent raó:

—Si la carn escasseja; si els ous de gallina *s'evaporen*; si només resten algunes engrunes de bacallà; si el sucre està a punt d'agotar-se, i si molts altres articles tendeixen a vendre's amb compta-gotes ¿què us sembla que serà més greu, el «problema de les subsistències» o el «problema per a poder subsistir»?

Amb un somriure de confiança li hem contestat que les autoritats ja es cuidaran amb energia de fer posar els peus a rotllo a qui s'ho mereixi.

Cronica local

El picapedrer d'aquesta vila N'Enric Armengol que habitava darrera el cementiri nou, vingut fa pocs dies d'Arbúcies a on treballava el diumenge passat sofrí un atac de bogeria per quin motiu l'han tingut de conduir al manicomi de Salt.

L'escasseig d'ous continua d'ençà de la taxa. Per a obtenir-ne un parell s'ha de fer qua a la Casa de la Vila i lo més bonic del cas és que no n'hi ha per qui en vol.

Poc a poc els botiguers, carnicers, peixeters, pageses i gallinaires van prenent paciència a la baixa de preus.

El nostre estimat amic en Tomàs Curós (a) Espardenya ha obert un establiment de cafè al costat de la bàscula pública que hi ha a l'entrada de Sant Joan.

Li desitjem prosperitats i un bon acert en el seu comès.

El càrrec d'agutzil que venia exercint en nostre Ajuntament en Josep Corominas (a) Nebot, per haver cessat aquest, ha sigut sol·licitat per una quarantena d'individus.

El ball que diumenge passat se celebrà en el Casino «El Port», fou molt concorregut, per raó natural de que no se'n feia en cap més societat.

AGÈNCIA DE
TRANSPORTS

JOAN OLIVER

SERVEIS DIARIS A ST. FELIU I CALDES DE MALAVELLA
Serveis diaris dintre la vila e Carruatges de lloguer
TELÈFON 42 *or or or* PALAMÓS

CASANOVAS - Sastre

Gran Taller de Sastreria

SISTEMA NORTAMERICÀ

Ultims models en trajos
i gabans Americans

Especialitat en trajos d'etiqueta
i uniformes

Gabardines impermeables

Acaba de rebre's en aquesta
casa un extens assortit de gènere
per a la temporada d'hivern

La nova companyia d'autos dels Germans Pujol, que feia el trajecte diari de Palamós a Caldes de Malavella, ha anunciat que durant un quan temps estaran parats dits vehicles per atendre algunes reparacions.

Per a demà a la nit és anunciat en el «Centre Econòmic» el drama en tres actes *Les flors de la masia* i el sainet en un acte *A càl sabater* a càrrec de l'agrupació «Rossinyol», prenguent-hi part l'entusiasta i xamosa actriu Na Pepita Puig.

En el «Centre R. Federal» també tenen anunciat per a diumenge a la nit un bonic ball d'obsequi.

Donat l'entusiasme que hi ha per aquesta mena de balls es de suposar que serà molt concorregut.

En el Teatre Saló Carme per avui i demà és anunciat un escollert programa de pel·lícules entre les que hi figuren la 6.ª jornada de «El Doctor Mabuse», un drama en 4 parts per el famós William Russell, una còmica en dugues part si les «Actualitats Gaudomont».

VAQUERIA I
TRANSPORTS

Francisco ROLDÓS

SERVEIS DIARIS A ST. FELIU I FLASSÀ

Serveis a Girona, Olot, La Bisbal i poblacions intermitjes

TELÈFON 58 *er. er. er* PALAMÓS

Rumia que rumiaràs

LOGOGRIF NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 8	Dipòsit d'aiga.
4 8 6 4 8 7 8	Vehicle.
7 8 6 1 2 3	Nom d'home.
8 7 2 4 8	> de dona.
6 2 4 8	> > >
7 8 3	Part del cos.
6 5	Nota musical.
4	Consonant.

CONVERSA

—Escolta, Maria; ja ho sabs que la Pilar Cadira té relacions?

—Caramba, no; i diga'm, diga'm, qui és l'afortunat?

— Sembla estrany que m'ho preguntis, si ja t'ho he dit.

TARJA

MANOLO LLORENS ASCANIO
s.

Combinar degudament aquestes lletres de manera que es llegeixi el nom i cognoms d'un malaguanyat polític espanyol.

XARADA

Quinta, segona, tercera article n'és de primera, de *quarta tercera* no morirà el que bé s'atiparà, *invejs sis tercera* os daràn a la fleca bo i pagant. El *total* de la xarada li darà a n'el que la sàpiga endevinà el nom i cognom d'una rossa com un fil d'or que em te captivat el cor.

COMPRIMIT

C I
P I
O
I T I
+
I
T R
R R

A. C. P.

XARADA

És un animal la *primera*; musical es la *segona* i part del cos la *tercera*. A la *prima dos* un dia pescaba, vaig caure i a la *hu tres* em vaig fer mal. A una noia que jo sé *dos tres* l'hi vaig demanà i com que era mol *tersa prima* tot seguit ens varem casà. Si el *total* no tens encara vina a mar i te'l diré.

COMPRIMITS

Nota Nota nota nota nota
nota nota nota nota.

A
To

JEPIC

Les solucions en el nombre vinent.

Solucions a lo inserit en el nombre passat: A la tarja, *La Reina de les flors*.— A la xarada, *Setmanari*.— Al Jeroglific, *Com més xica és la nou més fressa fà*.— A la mudansa, *Papa, pepa, pipa, popa*.— Al radi, *Gumersinda Rumaguera*.— *Reus. Amiga: Demà arribarà ma germana Maria. Seràs generosa? Durà magranes i síndrias. Adeu Remei*.

El Sr. Jepic ha enviat solucions a la xarada i al jeroglific de la setmana passada, i *Un aficionat* al jeroglific solament.

Aquest número ha passat per la censura militar

CERRALLERIA
MECANICA *or* Josep Ramió
SOLDADURA AUTÓGENA *or* REPARACIONES DE TOTA MENA
TELEFON 88 *or* PALAMOS

Fonda Ibèrica del Padre

PROPIETARIS
LLOBET I ESTER

Habitacions amb W. Closet,
aigua corrent i bany

TELÈFON 4915 A

Comte del Assalt, 13
BARCELONA

LLORENS CASTELLÓ. PALAMÓS.

Cada año

se publica la

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(Bailly-Bailliére-Riera)

cuidadosamente corregida y
aumentada, conteniendo unos

trescientos mil datos y señas

de cuantos se dedican al Comercio, la Industria,
Agricultura, Minería, Ganadería, etc.,
en la extensa y rica Región Catalana

Reseña Geográfica, Histórica y Esta-
dística de cada entidad de población .
Producción . . Vías de comunicación

Cuatro preciosos mapas

en colores; los más completos
. . que se han publicado . .

Anunciar en las páginas de la

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

es una garantía de seriedad
e importancia comercial, y es
de una eficacia extraordinaria

Un voluminoso tomo sólidamente encuadernado: 20 pesetas
Franco de portes en toda España

Anuarios Bailly-Bailliére y Riera Reunidos, S. A.
Sección P. — Calle Consejo de Ciento, 240 — Barcelona

Moderna Escola de Piano

.. Professor: R. CASAS ..

PLAN D'ESTUDIS DE L'ACADEMIA GRAMADOS
Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.
CLACISSISME RIGURÓS amb les OBRES DE TEXZ

S. Plaja Villena PALAMÓS

CENTRE GENERAL DE SUSCRIPCIONS I
VENDA DE PERIÓDICS NACIONALS I EX-
TRANJERS. OBJECTES D' ESCRITORI I
MATERIAL ESCOLAR

Representant - Depositari, M. LLOVERAS - Palamós

EL COST
DE LA SEVA ROBA ES
REBAIXARÀ
RENTANT-LA AMB

SAVÓ CHIMBO

Allarga la duració
de tots els teixits.

ES ABSOLUTAMENT NEUTRE
ES BARATO PER EL SEU RENDIMENT
ESTALVIA TEMPS I TREVAL

Fassi emplear a sa casa

el SAVÓ CHIMBO

FABRICANTS: ANTIGA SABONERA TAPIA I SOBRINO S.A. BILBAO
CONCESSIONARI PER A CATALUNYA F. GARRIGA CORTS, 403. T. 79-H BARCELONA

